

Sygn. akt VIII C 1538/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

07 grudnia 2016

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Natalia Pietrzak

po rozpoznaniu na rozprawie 23 listopada 2016 we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko T. M. (1), E. B. i A. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego T. M. (1) na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 11.323,32 zł (jedenaście tysięcy trzysta dwadzieścia trzy złote trzydzieści dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 29 stycznia 2014 do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej E. B. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 11.323,32 zł (jedenaście tysięcy trzysta dwadzieścia trzy złote trzydzieści dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 20 sierpnia 2015 do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 11.323,32 zł (jedenaście tysięcy trzysta dwadzieścia trzy złote trzydzieści dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 19 sierpnia 2015 do dnia zapłaty;

IV. oddała dalej idące powództwo;

V. zasądza od pozwanego T. M. (1) na rzecz strony powodowej kwotę 1.372 zł tytułem kosztów procesu;

VI. zasądza od pozwanej E. B. na rzecz strony powodowej kwotę 1.372 zł tytułem kosztów procesu;

VII. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz strony powodowej kwotę 1.372 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1538/15

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 lipca 2015 strona powodowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. domagała się nakazania pozwanym T. M. (1), E. B. i A. S., aby zapłacili solidarnie na jej rzecz kwotę 33.969,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 29 stycznia 2014 do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego oraz kwotą 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu swojego żądania strona powodowa wskazała, że 04 marca 2011 pozwany T. M. (1) wystąpił z wnioskiem o przyłączenie działki o nr (...) położonej przy ul. (...) we W. do sieci gazowej strony powodowej. Strona powodowa odmówiła realizacji przyłączenia ze względu na brak możliwości technicznych jego wykonania. Następnie

20 września 2011 pozwani wspólnie wystąpili z wnioskiem o wybudowanie przyłączy gazowych do nieruchomości położonych przy ul. (...) we W.. Strona powodowa po raz kolejny zmuszona była odmówić ze względu na brak dostępu do działki nr (...). T. M. (1) 03 lutego 2012 wystąpił po raz kolejny z wnioskiem o przyłączenie do sieci gazowej, zobowiązując się jednocześnie do partycypowania w kosztach budowy przyłącza ponad wysokość opłaty przyłączeniowej, co miało zapewniać ekonomiczną opłacalność inwestycji. Strona powodowa po raz kolejny odmówiła pozwanemu przyłączenia do sieci gazowej. Z tego względu pozwani T. M. (1), A. S. oraz E. B. 28 marca 2012 wystąpili o przedstawienie im warunków budowy przyłącza gazowego do nieruchomości stanowiących działki o numerach (...) przy ul. (...) we W., uwzględniających ich udział w kosztach tej inwestycji. W konsekwencji strona powodowa wydała warunki przyłączenia o numerach WR- (...), WR- (...) i WR- (...) dla działek o numerach (...) należących do pozwanych, uwzględniające zwiększenie opłaty przyłączeniowej ponad wartość odpowiadającą 1/4 kosztów wykonania przyłącza w celu zapewnienia powodowi opłacalności ekonomicznej inwestycji. 27 kwietnia 2012 pozwani zawarli ze stroną powodową umowę nr (...) o przyłączenie do sieci gazowej, na podstawie której pozwani zobowiązali się do zapłaty kwoty 29.458,31 zł netto plus podatek VAT za przyłączenie do sieci gazowej nieruchomości stanowiących ich własność. Strona powodowa wywiązała się ze swojego zobowiązania, tj. wykonała inwestycję przyłączenia działek należących do pozwanych do swojej sieci gazowej, co zostało stwierdzone protokołem odbioru końcowego z 11 września 2013. Na jego podstawie strona powodowa wystawiła fakturę VAT na kwotę 35.979,70 zł brutto. Strona powodowa podała, że 06 maja 2013 wysłała do pozwanych aneks do umowy, który - jak wynikało z załączonego do niego pisma przewodniego, dotyczył zmian postanowień umownych w zakresie terminu przyłączenia, określenia wysokości podatku VAT oraz zasad uznawania doręczenia korespondencji między pozwanymi a stroną powodową. Strona pozwana podała, że podobnych aneksów do swoich klientów wystosowała kilka tysięcy i żaden w nich nie zawierał zmiany wysokości opłaty przyłączeniowej. Wskazała także, że wskutek oczywistego błędu w aneksie skierowanym do pozwanych opłata przyłączeniowa została określona na kwotę 1.633,93 zł netto (2.009,93 zł brutto). Po wykryciu tego błędu strona powodowa, pismem z 19 czerwca 2013, złożyła pozwanym oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Pismem z 26 września 2013 pozwani nie uznali skuteczności złożonego przez stronę powodową oświadczenia, twierdząc, że wiążące są postanowienia aneksu z 06 maja 2013 i tym samym należąca stronie powodowej kwota wynosi 2.009,73 zł brutto, którą pozwani uiszcili. Strona powodowa wezwała pozwanych do zapłaty pismem z 28 stycznia 2014, jednakże okazało się ono bezskuteczne.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydziale VII. Cywilnym, nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym 30 lipca 2015 (sygn. akt VII Nc 5103/15), nakazał pozwanym T. M. (1), E. B. i A. S. zapłatę na rzecz strony powodowej solidarnie kwoty 33.969,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 29 stycznia 2014 do dnia zapłaty oraz kosztami procesu (k. 58).

Pozwani T. M. (1), E. B. i A. S. wywiedli sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz każdego z pozwanych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwani zarzucili stronie powodowej, że naruszyła przepis art. 3 k.p.c., albowiem nie przedłożyła wraz z pozwem korespondencji odnoszącej się do aneksu i wezwań do zapłaty, zatajając przed Sądem tym samym, że w korespondencji wskazała, że strona powodowa uznaje postanowienia aneksu za wiążące. Pozwani podnieśli również, że w niniejszym stanie faktycznym nie sposób mówić o błędzie oświadczenia woli, albowiem musiałby on być wywołany przez pozwanych, czyli trzy osoby działające łącznie, a taka sytuacja według pozwanych nie miała miejsca. Wyjaśnili także, że oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli nie może dotyczyć tylko niektórych z jego elementów. Strona powodowa natomiast złożyła oświadczenie dotyczące części postanowień zawartych w aneksie z 06 maja 2013. Pozwani wskazali również, że nie mogli zauważyć błędu oświadczenia woli strony powodowej, albowiem wywnioskowali, że obniżenie opłaty przyłączeniowej wynika z dużego opóźnienia strony powodowej w realizacji inwestycji przyłączenia do sieci gazowej. Przeświadczenie to, zdaniem pozwanych, było tym bardziej uzasadnione, jeżeli wziąć pod uwagę, że pozwany T. M. (1) regularnie był na placu budowy i sygnalizował jej kierownikowi opóźnienia w wykonywaniu poszczególnych prac. Ponadto, pozwani wskazali, że termin do złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych ma charakter terminu materialnoprawnego,

zawitego i jako taki nie podlega przywróceniu. Strona powodowa uchybiła natomiast temu terminowi, ponieważ pozwane E. B. i A. S. do chwili doręczenia im wydanego przez Sąd nakazu zapłaty nie otrzymały oświadczenia woli o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego przez stronę powodową. Zdaniem pozwanych okoliczność doręczenia oświadczenia T. M. (1) jest irrelevantna, albowiem dla swej skuteczności, powinno ono być złożone każdemu z pozwanych. Pozwani zarzucili ponadto stronie powodowej, że nie doręczyła im faktur za wykonane prace uwzględniających należności z osobna dla każdego z pozwanych, tj. 1/3 ceny realizacji przyłączenia do sieci gazowej strony powodowej. Ograniczyła się zaś jedynie do doręczenia pozwanemu T. M. (2) faktury VAT opiewającej na całą kwotę budowy przyłącza. Według pozwanych nie byli i nie są oni zobowiązani solidarnie względem strony powodowej, dlatego ujmowanie całej kwoty stanowiącej całkowity koszt realizacji inwestycji na fakturze skierowanej tylko do jednego z pozwanych nie jest poprawne. Pomimo kwestionowania poprawności wystawionej faktury pozwani dokonali zapłaty na rzecz strony pozwanej po 1/3 ceny budowy przyłącza wynikającej z aneksu z 06 maja 2013, tj. każdy z pozwanych uiścił na rzecz strony powodowej kwotę 669,91 zł. Z ostrożności procesowej pozwani zarzucili również, że od strony powodowej jako profesjonalisty powinno oczekiwać się dołożenia należytej staranności w konstruowaniu umów i aneksów do umów. Pozwani natomiast nie mogą ponosić konsekwencji „niedbalstwa” strony powodowej. Pozwani podnieśli dodatkowo, że roszczenie odsetkowe strony powodowej nie jest uzasadnione, tym bardziej jeżeli wziąć pod uwagę, że strona powodowa nie wyjaśnia powodów dla których odsetek tych żąda od 29 stycznia 2014. Pozwani zakwestionowali również domaganie się od nich zapłaty solidarnie. Zdaniem pozwanych nie znajduje to uzasadnienia ani w ustawie, ani w czynności prawnej (k. 59-61).

Pismem z 09 marca 2016 strona powodowa podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazała, że wbrew twierdzeniom sprzeciwu oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych zostało doręczone wszystkim pozwanym. Strona powodowa wskazała, że do tej pory wszelka korespondencja kierowana do pozwanych na wskazane przez nich adresy była przez nich odbierana, ponieważ pozwane E. B. i A. S. odpowiadały na kierowane do nich przez stronę powodową pisma. Dodatkowo, okoliczność zapoznania się pozwanych z oświadczeniem woli strony powodowej zostało wskazane w pismach pozwanych z 26 września 2013 oraz 15 października 2013. Strona powodowa wyjaśniła także, że po złożeniu przez nią oświadczenia woli, w jej siedzibie 18 października 2013 odbyło się spotkanie ze wszystkimi pozwanymi. Pozwane A. S. oraz E. B. musiały mieć wtedy już wiedzę o fakcie oraz treści złożonego oświadczenia woli o uchyleniu się od skutków prawnych. Strona powodowa wskazała ponadto, że wbrew twierdzeniom sprzeciwu pozwani mogli z łatwością zauważyć błąd oświadczenia woli w zakresie ceny przyłączenia do sieci gazowej, zawartego w aneksie z 06 maja 2013. Wyjaśniła, że przed wydaniem warunków przyłączenia wielokrotnie odmawiała pozwanym przyłączenia do sieci gazowej ze względu na brak ekonomicznej opłacalności tej inwestycji i dopiero po zadeklarowaniu przez pozwanych partycypowania w tych kosztach podjęła decyzję o zawarciu z nimi umowy o przyłączenie. Pozwani byli więc świadomi, że realizacja umowy wiąże się dla nich ze zwiększonymi kosztami. Strona powodowa jeszcze raz podkreśliła, że zakres zmiany postanowień umownych został przez nią wskazany w piśmie przewodnim do aneksu, a to nie wskazywało na wolę zmiany ceny przyłączenia do sieci gazowej. Odnosząc się natomiast do zarzutu pozwanych w przedmiocie niemożności uchylenia się od skutków prawnych jedynie co do części oświadczenia woli wskazała, że zawarcie aneksu nie można traktować jako dokonanie jednej czynności prawnej. W istocie każda zmiana postanowienia umowy jest samodzielną i odrębną czynnością prawną (k. 83-90).

27 kwietnia 2016 pozwani złożyli pismo, w którym podnieśli, że sam fakt wysłania korespondencji na adresy zamieszkania A. S. i E. B. nie może tworzyć fikcji doręczenia jej pozwanym. W piśmie tym wskazano, że na spotkaniu stron w siedzibie strony powodowej 18 października 2013 pozwani nie posiadali wiedzy o złożonym oświadczeniu woli w przedmiocie uchylenia się od skutków prawnych. Pozwani zaprzeczyli jakoby z pisma przewodniego do aneksu wynikał jednoznacznie zakres zmian umowy o przyłączenie do sieci gazowej (k. 133-134).

Strona powodowa, kwestionując twierdzenia pozwanych podnoszone w toku postępowania, pismem z 01 lipca 2016 wskazała, że kwota która pozwani byli obowiązani uiścić na jej rzecz wynikała nie tylko z umowy, lecz także z doręczonych im warunków przyłączenia do sieci gazowej. Z tego względu powinni oni powziąć uzasadnione wątpliwości co do poprawności ceny wskazanej w aneksie z 06 maja 2013. Natomiast o skutecznym doręczeniu pozwanym A. S. i E. B. oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych, świadczyć miała treść pisma z 26 września

2013, w którym to wszyscy pozwani oświadczają, że poza umową i aneksem, żadne inne pismo strony powodowej nie ma mocy wiążącej (k. 146-152).

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. jest podmiotem, którego działalność polega m.in. na dystrybucji paliw gazowych, robotach związanych z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych, transporcie rurociągami paliw gazowych.

[okoliczność bezsporna,

a nadto dowód: wydruk z KRS strony powodowej k. 34-38]

Pozwany T. M. (1), pismem z 04 marca 2011, zwrócił się do strony powodowej o wydanie warunków przyłączenia do sieci gazowej obiektu: budynek mieszkalny jednorodzinny wolnostojący, położony we W. na działce nr (...).

Strona powodowa, pismem z 22 marca 2011, odmówiła wydania warunków przyłączenia z powodu braku warunków technicznych do przyłączenia obiektu do sieci gazowej.

[**dowód** pismo strony powodowej z 22 marca 2011 k. 39]

Pismem z 20 września 2011 pozwany T. M. (1) ponownie złożył wniosek do strony powodowej o wydanie warunków przyłączenia do sieci gazowej, przedkładając koncepcję wykonania sieci i przyłącza.

Pismami z 07 marca 2012 strona powodowa odmówiła pozwanym wydania warunków przyłączenia do sieci gazowej ze względu na dużą odległość należących do nich działek od czynnego odcinka gazociągu. Strona powodowa wskazała przy tym, że koszt inwestycji w tym przypadku wyniósłby 50.500 zł netto. Wyjaśniła, że gdyby pozwani wyrazili chęć partycypowania w kosztach budowy przyłącza, to przystąpiłaby do realizacji tej inwestycji. Strona powodowa wskazała, że szacunkowy udział każdego z pozwanych w finansowaniu tej inwestycji, ponad obowiązującą opłatę taryfową 1.633,93 zł netto, wnosiłby 24.350 zł netto, co łącznie z opłatą taryfową daje kwotę 31.960,23 zł brutto za przyłączenie do budynku.

Pozwany T. M. (1), pismem z 28 marca 2012 wyraził wolę partycypowania w kosztach budowy przyłącza według warunków zawartych w piśmie strony powodowej z 07 marca 2012, informując, że chęć udziału w kosztach inwestycji wyrażają również właściciele działek nr (...).

Oświadczenie w przedmiocie chęci udziału w kosztach budowy przyłączy według warunków zawartych w piśmie strony powodowej z 07 marca 2012 złożyły również pozwane A. S. oraz E. B..

[**dowody:**

- pismo pozwanego T. M. (1) z 20.09.2011 wraz z koncepcją wykonania sieci i przyłącza k. 40 - 44,

- pisma strony powodowej do pozwanego T. M. (1) z 07.03.2012 k. 45-46,

- pisma strony powodowej do pozwanej E. B. z 07.03.2012 k. 91-92,

- pisma strony powodowej do pozwanej A. S. z 07.03.2012 k. 93-94,

- pismo pozwanego T. M. (1) z 28.03.2012 k. 49,

- pismo pozwanej E. B. z 20.03.2012 k. 95,

- pismo pozwanej A. S. z 20.03.2012 k. 96,

- zeznania świadka M. S. na rozprawie 13.04.2016, protokół skrócony k. 126,
- zeznania świadka I. Z. na rozprawie 01.06.2016, protokół skrócony k. 140,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23. (...), protokół skrócony k. 183]

W odpowiedzi na pisemne wnioski pozwanych T. M. (1), A. S. oraz E. B. o określenie warunków przyłączenia z związku z brakiem warunków ekonomicznych przyłączenia, zawierające deklaracje pozwanych partycypacji w kosztach budowy przyłącza do sieci gazowej ponad standardowo pobieraną przez stronę powodową stawkę opłaty za przyłączenie, strona powodowa wydała warunki przyłączenia do sieci gazowej urządzeń i instalacji gazowych nieruchomości pozwanych tj. A. S. - dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położonej przy ul. (...) we W., T. M. (1) dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położonej przy ul. (...) we W. oraz E. B. dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położonej przy ul. (...) we W..

27 kwietnia 2012 strona powodowa zawarła z pozwanymi T. M. (1), A. S. oraz E. B. umowę o przyłączenie do sieci gazowej, której przedmiotem było przyłączenie do sieci gazowej budynków mieszkalnych znajdujących się na działkach o numerach (...) położonych we W., przy ulicy (...) (§ 1 ust. 2. umowy).

Zgodnie z umową, uwzględniając, że przyłączenie nie spełnia kryteriów opłacalności ekonomicznej przedsięwzięcia, opłata przyłączeniowa, którą pozwani zobowiązali się uiścić, została określona na kwotę 29.458,31 zł netto. Do opłaty doliczony zostanie obowiązujący podatek od towarów i usług (§ 2 ust 2. umowy).

W myśl § 1 ust. 4. umowy przyłączenie do sieci gazowej miało zostać zrealizowane w terminie do 30 kwietnia 2013 z zastrzeżeniem, iż nie wystąpią przyczyny uniemożliwiające zachowanie tego terminu wymienione w ust. 5. Termin przyłączenia może ulec zmianie w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych uniemożliwiających terminowe wykonanie robót przyłączeniowych (§ 1 ust 5 pkt c umowy).

Klient po wykonaniu przyłączenia przez Operatora zobowiązuje się zapłacić opłatę przyłączeniową w terminie 14 dni od daty doręczenia faktury VAT na rachunek bankowy w niej wskazany z powołaniem się na numer faktury i nr umowy (§ 2 ust. 4. umowy).

Umowa została podpisana przez każdego z pozwanych.

Pozwani zostali zapoznani przez stronę powodową z obowiązującymi stawkami i taryfami opłat za przyłączenie, co poświadczyli, składając podpisy pod dokumentem stanowiącym wyciąg z taryfy nr 4 dla usług dystrybucji paliw gazowych i usługi regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego.

[**dowody:**

- warunki przyłączenia do sieci gazowej i urządzeń dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) przy ul. (...) we W. k. 8-9,
- warunki przyłączenia do sieci gazowej i urządzeń dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) przy ul. (...) we W. k. 50-51,
- warunki przyłączenia do sieci gazowej i urządzeń dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) przy ul. (...) we W. k. 52-53,
- umowa (...) o przyłączenie do sieci gazowej z 27.04.2012 wraz ze zgłoszeniem gotowości do realizacji przyłączenia k. 10-14,

- wyciąg z taryfy nr 4 dla usług dystrybucji paliw gazowych i usługi regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego k. 15- 16,
- zeznania świadka M. S. na rozprawie 13.04.2016, protokół skrócony k. 126,
- zeznania świadka I. Z. na rozprawie 01.06.2016, protokół skrócony k. 140,
- zeznania świadka K. P. na rozprawie 14.09.2016, protokół skrócony k. 156,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 183]

Pismem z 04 lutego 2013 strona powodowa zwróciła się do pozwanych o potwierdzenie gotowości odbioru gazu od 30 kwietnia 2013. Pozwani potwierdzili gotowość odbioru gazu we wskazanym terminie.

[**dowody:**

- pismo strony powodowej z 04.02.2013 do pozwanej E. B. k. 97
- pismo pozwanej E. B. do strony powodowej z 11.02.2013 k. 98,
- pismo strony powodowej do pozwanej A. S. z 04.02.2013 k. 99,
- pismo pozwanej A. S. do strony powodowej z 11.02.2013 k. 100,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23. (...), protokół skrócony k. 183]

Strona powodowa, zobowiązana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, podjęła decyzję o sporządzeniu aneksów do 1.200 umów celem modyfikacji niektórych postanowień umów zawartych z klientami. Aneksy zostały wygenerowane przez system informatyczny. System ten w sposób omyłkowy zawarł w treści aneksu do umowy zawartej z pozwanymi kwotę standardowej opłaty przyłączeniowej, nie uwzględniając, że pozwani umowę ze stroną powodową zawarli na odmiennych niż pozostali odbiorcy warunkach finansowych. Pracownik strony powodowej dopisujący ręcznie dane personalne i adresowe pozwanych nie zauważył błędu systemu.

06 maja 2013 strona powodowa poinformowała pozwanych o wprowadzeniu zmian w umowie z 27 kwietnia 2012. Pismem przewodnim zawiadomiła o przesłaniu projektu aneksu oraz wskazała, że zmiany w umowie wynikają z zakwestionowania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niektórych postanowień tej umowy. Zaproponowany aneks, zgodnie z pismem przewodnim, zmienił lub usunął postanowienia związane z: terminem przyłączenia i możliwością jego przesunięcia z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych, podatkiem VAT (poprzez określenie stawki na dzień zawarcia umowy) doliczonym do opłaty przyłączeniowej, uznaniem doręczenia korespondencji bez posiadanego potwierdzenia jej odbioru. Natomiast sama treść aneksu z 06 maja 2013 wskazywała, iż § 2 ust. 2 umowy otrzymuje brzmienie: (...) Opłata za przyłączenie wynosi (..) 2009,73 zł (słownie: dwa tysiące dziewięć złotych 73/100 grosze) w tym opłata netto 1.633,93 zł (słownie: tysiąc sześćset trzydzieści trzy złote dziewięćdziesiąt trzy grosze) oraz podatek VAT 23% (słownie: trzysta siedemdziesiąt pięć złotych 80/100 grosze)(...).

Aneks został podpisany przez każdego z pozwanych, a następnie odesłany na adres strony powodowej.

[**dowody:**

- aneks nr (...) z 06.05.2013 wraz z pismem przewodnim k. 20 - 21,
- zeznania świadka M. S. na rozprawie 13.04.2016, protokół skrócony k. 126,

- zeznania świadka I. Z. na rozprawie 01.06.2016, protokół skrócony k. 140,
- zeznania świadka K. P. na rozprawie 14.09.2016, protokół skrócony k. 156,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 183]

Strona powodowa, niezwłocznie po wykryciu błędu w treści aneksu, każdemu z pozwanych złożyła pisemne oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z 06 maja 2013. W treści pisma wyjaśniono, że błąd dotyczy podanej w aneksie kwoty opłaty za przyłączenie, która znacząco i w istotny sposób różni się od kwoty określonej w umowie z 27 kwietnia 2012. Strona powodowa podała, że błąd zaistniał wskutek oczywistej omyłki pracownika strony powodowej, a intencją przesłanego pozwany aneksu nie było modyfikowanie opłaty ustalonej w umowie, a jedynie zmiana zasad doliczania podatku VAT. Strona powodowa wskazała, że wiążące dla stron w zakresie kwoty opłaty przyłączeniowej są postanowienia umowy z 27 kwietnia 2012.

Powyższe pismo strony powodowej doręczono pozwany na wskazane przez nich adresy: A. S. 26 czerwca 2013, E. B. 21 czerwca 2013, natomiast pozwanemu T. M. (1) 24 czerwca 2013.

[**dowody:**

- pismo strony powodowej z 19.06.2013 do pozwanej A. S. z potwierdzeniem odbioru k. 23,
- pismo strony powodowej z 19.06.2013 do pozwanej E. B. z potwierdzeniem odbioru k. 24,
- pismo strony powodowej z 19.06.2013 do pozwanego T. M. (1) z potwierdzeniem odbioru k. 25,
- zeznania świadka M. S. na rozprawie 13.04.2016, protokół skrócony k. 126,
- zeznania świadka I. Z. na rozprawie 01.06.2016, protokół skrócony k. 140,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 183]

Pismem z 24 maja 2013 strona powodowa poinformowała pozwanych, że ze względu na wysoki poziom wód gruntowych na trasie projektowanego gazociągu termin rozpoczęcia realizacji robót przesunięty został na czerwiec/lipiec 2013.

16 sierpnia 2013 strona powodowa zawiadomiła pozwanych ze względu na oczekiwanie na uzyskanie zgody zarządcy na zajęcie pasa drogowego inwestycja nie mogła zostać zrealizowana w umownym terminie. Wskazała, że przewidywany termin zakończenia prac to 16 września 2013.

Pozwani zgłosili stronie powodowej roszczenia odszkodowawcze z tytułu poniesionych przez nich strat, wynikających ze zwłoki strony powodowej w realizacji przyłącza do sieci gazowej. Strona powodowa zorganizowała spotkanie z pozwany w tej kwestii.

[**dowody:**

- pismo strony powodowej z 24 maja 2013 do każdego z pozwanych k. 102, 104 i 105,
- pismo strony powodowej z 16 sierpnia 2013 k. 101,103 i 106,
- zeznania świadka M. S. na rozprawie 13.04.2016, protokół skrócony k. 126,

- zeznania świadka K. P. na rozprawie 14.09.2016, protokół skrócony k. 156,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183]

Strona powodowa, zgodnie z przyjętym na siebie zobowiązaniem, wykonała przyłącza gazowe do działek pozwanych. Każda z działek posiada swoje własne przyłącze do sieci gazowej oraz własną skrzynkę. Inwestycja została odebrana na podstawie protokołu odbioru końcowego z 11 września 2013. Przy odbiorze prac nie zgłaszano żadnych zastrzeżeń, komisja stwierdziła, że obiekt nadaje się do eksploatacji.

Następnie strona powodowa 11 września 2013 wystawiła fakturę VAT o nr (...), w której jako nabywców wskazała pozwanych T. M. (1), A. S. i E. B.. Kwotę do zapłaty określono w wysokości 35.979,70 zł brutto.

Faktura została doręczona pozwanemu T. M. (1).

[**dowody:**

- protokół (...) odbioru końcowego przyłącza gazowego i odcinka sieci gazowej średniego ciśnienia z 11.09.2013 wraz z załącznikiem z 13.09.2013 k. 17-19,
- faktura VAT (...) z 11.09.2013 k. 29,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23. (...), protokół skrócony k. 183]

Pismem z 26 września 2013, doręczonym stronie powodowej 01 października 2013, pozwani poinformowali stronę powodową, że odsyłają fakturę VAT (...) z 11 września 2013. Odmawiając jej zapłaty wskazali, że jedynymi obowiązującymi dokumentami są umowa z 27 kwietnia 2012 oraz aneks z 06 maja 2013, na mocy którego opłatę za przyłączenie zmodyfikowano do wysokości 2.009,73 zł. Pozwani wyrazili przy tym chęć polubownego zakończenia sprawy i zaproponowali w tym celu spotkanie.

Strona pozwana zaproponowała pozwanym spotkanie 18 października 2013. Pismem z 15 października 2013 pozwani podtrzymali swoje stanowisko w przedmiocie wysokości opłaty przesyłowej, jednocześnie wyrazili chęć spotkania w siedzibie strony powodowej 18 października 2013. Spotkanie nie przyniosło oczekiwanych przez strony rezultatów.

[**dowody:**

- pismo pozwanych z 26.09.2013 k. 28,
- pismo pozwanych do strony powodowej z 15.10.2013 k. 65,
- pismo strony powodowej do pozwanych z 09.10.2013 k. 107, 108 i 109,
- zeznania świadka M. S. na rozprawie 13.04.2016, protokół skrócony k. 126,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23. (...), protokół skrócony k. 183]

Pełnomocnik pozwanych 22 stycznia 2014 wystosował do strony powodowej pismo, w którym wskazał na niedochowanie przez stronę powodową terminu realizacji budowy przyłączy do sieci gazowej. Jednocześnie wskazał, że pozwani podtrzymują swoje stanowisko w przedmiocie mocy wiążącej aneksu z 06 maja 2013 i w dalszym ciągu oczekują na doręczenie faktury VAT z prawidłowo określoną kwotą należności, albowiem dopiero od momentu jej doręczenia zacznie biec 14-dniowy termin do zapłaty należności.

[**dowód** pismo pełnomocnika pozwanych z 22.01.2014 z potwierdzeniem nadania k. 67]

Strona powodowa, pismem z 28 stycznia 2014, wezwała pozwanych do zapłaty kwoty 35.979,70 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Pozwani uiszcili na rzecz strony powodowej opłatę przyłączeniową w wysokości wynikającej z aneksu z 06 maja 2013, przekazując kwoty po 669,91 zł, łącznie 2.009,73 zł.

[**dowody:**

- wezwanie do zapłaty z 28.01.2014 z potwierdzeniami odbioru przesyłek dla pozwanych A. S. i E. B. k. 31-33
- pismo pozwanego T. M. (2) z 10.02.2014 k. 66,
- pismo pełnomocnika pozwanych z 10.02.2014 z potwierdzeniem nadania k. 68,
- pismo strony powodowej z 03.02.2014 k. 69- 70,
- potwierdzenie transakcji z rachunku bankowego pozwanej A. S. k. 71,
- potwierdzenie transakcji z rachunku bankowego pozwanego T. M. (1) k. 72,
- potwierdzenie transakcji z rachunku bankowego pozwanej E. B. k. 73,
- przesłuchanie pozwanego T. M. (1) na rozprawie 23.11.2016, protokół skrócony k. 182-183,
- przesłuchanie pozwanej E. B. na rozprawie 23. (...), protokół skrócony k. 183]

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa żądała od pozwanych zapłaty solidarnie kwoty 33.969,97 zł stanowiącej należność wynikającą z umowy o budowę przyłączy do sieci gazowej strony powodowej zawartej z pozwanymi. Wskazała, że swoje zobowiązanie wynikające z umowy zawartej 27 kwietnia 2012 wykonała, wprowadzając w późniejszym terminie, ale opóźnienie wynikało z okoliczności od niej niezależnych. Strona powodowa wskazała, że aneks z 06 maja 2013 do umowy omyłkowo zawierał błędnie określoną wysokość opłaty przyłączeniowej i niezwłocznie po jego wykryciu złożyła pozwany oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli.

Pozwani kwestionowali żądanie strony powodowej w całości, wskazując, że postanowienia umowy dotyczące wysokości opłaty przyłączeniowej zostały zmodyfikowane aneksem z 06 maja 2013. Wyjaśnili, że tę zmienioną opłatę uiszcili w całości. Wskazywali, że regulacje dotyczące wad oświadczeń woli nie mogą znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie, albowiem nie wywołali oni błędu strony powodowej, nie mogli także go zauważyć. Pozwani podnosili również, że miarkowanie kwoty opłaty przyłączeniowej uznali jako swoistego rodzaju odszkodowanie za zwłokę w wykonaniu przyłączy ich nieruchomości do sieci gazowej strony powodowej. Pozwani kwestionowali także skuteczność doręczeń im oświadczenia woli strony powodowej o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli oraz możliwość traktowania ich jako dłużników solidarnych.

Podnoszona przez strony niniejszego postępowania argumentacja i twierdzenia w przedmiocie uchylenia się od skutków prawnych złożonego przez stronę powodową oświadczenia woli, w ocenie Sądu były nietrafne.

W pierwszej kolejności należało bowiem rozważyć, czy wobec podnoszonego przez stronę powodową omyłkowego określenia w aneksie z 06 maja 2013 wysokości opłaty przyłączeniowej, która w sposób istotny odbiegała od wysokości określonej w umowie z 27 kwietnia 2012, postanowienie to kiedykolwiek wiązało strony. Jeżeli bowiem przyjąć, że

postanowienie umowy dotyczące wysokości opłaty przyłączeniowej w brzmieniu nadanym aneksem z 06 maja 2013 nigdy nie wiązało strony, zbędnym było uchylanie się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli.

Wykładnia (interpretacja) oświadczeń woli polega na ustaleniu ich znaczenia, czyli sensu. Ma ona na celu ustalenie właściwej treści regulacji zawartej w oświadczeniu woli. Ogólne reguły interpretacyjne oświadczeń woli określone zostały w art. 65 k.c. W myśl art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których zostało złożone, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Natomiast art. 65 k.c. w § 2 stanowi, że w umowach należy raczej badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. W konsekwencji wyodrębnić można na tle art. 65 § 2 k.c. trzy poziomy wykładni umowy: dosłowne (literalne) brzmienie umowy, treść oświadczeń woli ustalaną z zastosowaniem kryteriów interpretacyjnych zawartych w art. 65 § 1 k.c., wreszcie sens oświadczeń woli ustalony przez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy (vide: komentarz do art. 65 k.c. pod red. K. Pietrzykowskiego, Legalis).

Podkreślić należy, iż w orzecznictwie różnie rozstrzygana jest kwestia potrzeby czy też dopuszczalności wykładni postanowień umów w sytuacji, gdy ich sens jest "jasny" na gruncie językowego znaczenia. W wyroku Sądu Najwyższego z 08 czerwca 1999 (II CKN 379/98, L.) wyrażono pogląd, że przepis art. 65 § 2 k.c. określa sposób wykładni oświadczeń woli stron umowy w sposób odmienny, niż ma to miejsce przy interpretacji tekstu prawnego, w umowach należy przede wszystkim badać zamiar stron i cel umowy, a dopiero w dalszej kolejności ma znaczenie dosłowne jej brzmienie. Pogląd ten został potwierdzony w kolejnych orzeczeniach. W wyroku z 07 grudnia 2000 r. (II CKN 351/00, L.) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że art. 65 k.c. nie daje podstaw do zacieśnienia wykładni czynności prawnych do "niejasnych" postanowień umowy, ale dopuszcza wręcz sytuację, w której właściwy sens czynności prawnej, z uwzględnieniem kontekstu złożonych oświadczeń woli, będzie odbiegał od "jasnego" w świetle reguł językowych znaczenia (podobnie w wyroku SN z: 15 grudnia 2006 r., III CSK 349/06; 18 lutego 2005 r., V CK 469/04; 02 grudnia 2011 r., III CSK 55/11 – Legalis).

Nie ulega zatem wątpliwości, że zasada *clara non sunt interpretanda* może być w odniesieniu do interpretacji oświadczeń woli rozumiana jedynie jako dyrektywa oznaczająca uznanie za wiążące tego, co jasno wynika z treści oświadczenia w określonym kontekście, bez względu na interpretację czysto językową. Nie można więc korygować jednoznacznie w tym sensie przesłania zawartego w oświadczeniu woli przez odwołanie do reguł językowych. Zgodzić się zatem należy z wyrażonym w doktrynie poglądem, iż tylko wtedy, kiedy "dosłowne" brzmienie umowy zbiega się jednoznacznie z zamiarem stron i celem umowy, znika potrzeba dodatkowych zabiegów interpretacyjnych np. przy użyciu kryteriów wynikających z zasad współżycia społecznego lub ustalonych zwyczajów (vide: komentarz do art. 65 k.c., pod red. K. Pietrzykowskiego, Legalis).

Zatem, w odniesieniu do umów, wyrażone w art. 65 k.c. przepisie reguły interpretacyjne grupują się według dwóch respektowanych przez prawo cywilne wartości. Są nimi z jednej strony wola (intencje) osoby dokonującej czynności prawnej, z drugiej natomiast zaufanie, jakie budzi złożone oświadczenie woli u innych osób. Odpowiednio do tych wartości w doktrynie wyróżnia się subiektywną metodą wykładni, zorientowaną na wolę osoby składającej oświadczenie woli oraz metodę obiektywną (normatywną) akceptującą punkt widzenia adresata. Możliwa jest również kombinowana metoda wykładni, uwzględniająca obie wspomniane wartości (vide: SN w uchwale składu siedmiu sędziów z 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, L.).

Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie jednolicie reprezentowany jest pogląd, że na tle art. 65 k.c. należy przyjąć kombinowaną metodę wykładni opartą na kryteriach subiektywnym i obiektywnym (vide: wyrok SN z 08 października 2004, V CK 670/03 i cytowane tam orzecznictwo: zwłaszcza uchwała składu siedmiu Sędziów SN z 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, OSN 1995, Nr 12, poz. 168 i wyrok SN z 29 stycznia 2002 r., V CKN 679/00 - L.). Zgodnie z założeniami tej metody wykładni oświadczeń woli, zmierzającej do uwzględnienia w odpowiednim zakresie zarówno rzeczywistej woli podmiotu składającego oświadczenie woli, jak i wzbudzonego przez to oświadczenie zaufania innych osób (vide: komentarz do art. 65 k.c., pod red. Gniewka, Legalis).

Podkreślić należy, iż dyrektywy interpretacyjne zawarte w art. 65 §1 k.c. odnoszą się do wszystkich kategorii czynności prawnych tj. zarówno jednostronnych jak i dwustronnych. Natomiast dyrektywa określona w art. 65 § 2 k.c. odnosi się wyłącznie do umów.

Konsekwencją tego unormowania jest konieczność dokonania wykładni umów na trzech poziomach to jest: - ustalenie literalnego brzmienia umowy; - ustalenie treści oświadczeń woli przy zastosowaniu reguł określonych w art. 65 §1 k.c.; - ustalenie sensu złożonych oświadczeń woli poprzez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy (art. 65 § 2 k.c.) (vide: wyrok SN z 19 stycznia 2011 V CSK 204/10). Wykładnia umów w pierwszym rzędzie powinna uwzględniać rzeczywistą wolę stron, a więc takie znaczenie jakie nadały umowie (lub jej poszczególnym postanowieniom) obie strony w chwili składania oświadczeń woli (subiektywny wzorzec wykładni).

U podstaw badania zamiaru stron oraz okoliczności wpływających na interpretację oświadczeń woli znajdują się fakty (zdarzenia, stany) przedstawione przez strony i wykazywane zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu w procesie (wyr. SN z 05 kwietnia 2007 r., II CSK 546/06, LEX nr 253385). Przewidziane w art. 65 § 2 k.c. wymaganie badania zgodnego zamiaru stron i celu umowy ogranicza w pewnym stopniu możliwość werbalnej interpretacji umowy, jak również wyłącza ocenę rozumienia jej treści w sposób aprobowany tylko przez jedną ze stron (wyr. SN z 08 czerwca 1999 r., II CKN 379/98, (...) 2000, nr 1, poz. 10; wyr. SN z 18 lutego 2005 r., V CK 469/04, Lex nr 149587). Argumenty językowe (gramatyczne) schodzą w tym przypadku na drugi plan i ustępują argumentom odnoszącym się do woli stron, ich zamiaru i celu. Pomimo to prawidłowa, pełna i wszechstronna wykładnia umowy nie może zupełnie pomijać treści zwerbalizowanej na piśmie, bowiem napisane sformułowania i pojęcia, a także semantyka i struktura aktu umowy są jednym z istotnych wykładników woli stron, pozwalają ją poznać i ocenić. Wykładnia umowy nie może zatem prowadzić do stwierdzeń w sposób oczywisty sprzecznych z zapisaną jej treścią. Przepis art. 65 § 2 k.c. dopuszcza natomiast taką sytuację, w której właściwy sens umowy ustalony przy zastosowaniu wskazanych w nim dyrektyw będzie odbiegał od jej "jasnego" znaczenia w świetle reguł językowych (wyr. SN z 17 czerwca 2009 r., IV CSK 90/09, Lex nr 512012; wyr. SN z 15 września 2005 r., II CK 69/05, Lex nr 311311; wyr. SN z 28 lutego 2006 r., III CSK 149/05, Lex nr 182956; wyr. SN z 05 kwietnia 2007 r., II CSK 546/06, Lex nr 253385; wyr. SN z 12 marca 2010 r., II PK 281/09, Lex nr 602248; wyr. SN z 22 września 2011 r., V CSK 427/10, Lex nr 1095853). Sens oświadczeń woli ujawnionych w postaci pisemnej, czyli wyrażonych w dokumencie, ustala się, przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu (por. uchwałę SN z 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, OSNC 1995, nr 12, poz. 168; wyr. SN z 12 grudnia 2002 r., V CKN 1603/00, Lex nr 75350; wyr. SN z 07 kwietnia 2005 r., II CK 431/04, Lex nr 145198; wyr. SN z 23 kwietnia 2009 r., IV CSK 558/08, Lex nr 512966). Zawarte w art. 65 k.c. zasady tłumaczenia oświadczeń woli wymagają uwzględnienia całego złożonego oświadczenia woli, a nie tylko wybranego dowolnie fragmentu (por. wyr. SN z 26 sierpnia 1994 r., I CKN 100/94, Lex nr 293258; wyr. SN z 29 stycznia 2002 r., V CKN 679/00, Lex nr 54342; wyr. SN z 23 września 2004 r., III CK 400/03, Lex nr 174201; wyr. SN z 21 sierpnia 2008 r., IV CSK 159/08, Lex nr 466005; wyr. SN z 05 marca 2010 r., IV CSK 382/09, Lex nr 852584; wyr. SN z 03 lutego 2011 r., I CSK 348/10, Lex nr 936479). Podstawową rolę w procesie wykładni takich oświadczeń woli odgrywają językowe reguły znaczeniowe. Tekst dokumentu interpretowany według tych reguł stanowi podstawę do przypisania mu sensu zgodnego z zasadami składniowymi i znaczeniowymi języka, w którym został sporządzony (por. wyr. SN z 22 marca 2006 r., III CSK 30/06, Lex nr 196599).

Przenosząc powyższe rozważania na płaszczyznę niniejszej sprawy, na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu należy zważyć, strony nie miały woli, ani zamiaru modyfikować postanowień umowy dotyczących wysokości opłaty przyłączeniowej, do uiszczenia której pozwani zobowiązali się w umowie z 27 kwietnia 2012.

Do wniosku takiego przywiodły Sąd takie okoliczności, jak to, że w latach poprzedzających zawarcie umowy pozwani występowali do strony powodowej o wydanie warunków przyłączenia do jej sieci gazowej. Każdemu z pozwanych odmówiono wydania takich warunków, albowiem realizacja tej inwestycji nie była opłacalna dla strony powodowej z ekonomicznego punktu widzenia. Dopiero po zadeklarowaniu przez wszystkich pozwanych chęci partycypowania w kosztach przyłączenia strona powodowa wyraziła zgodę na zawarcie umowy. Szacunkowy koszt, który pozwani

mieli ponieść w częściach równych wskazano im już pismem z 07 marca 2012, a więc na ponad rok przed zawarciem umowy o przyłączenie. Koszty budowy przyłączenia zostały następnie pozwany wskazane w wydanych dla każdego z pozwanych warunkach przyłączenia (dla pozwanej A. S. ustalono opłatę w wysokości 26.190,45 zł netto, natomiast dla pozwanych E. B. i T. M. (1) kwoty po 25.983,93 zł netto). Pozwani mieli więc świadomość co do warunków finansowych, na których strona powodowa wyraziła chęć zawarcia z nimi umowy. W końcu zobowiązanie pozwanych do poniesienia kosztów budowy przyłącza było warunkiem, dla którego strona powodowa przystąpiła do realizacji tej inwestycji. Ostateczna kwota, którą pozwani zobowiązali się do uiszczenia na rzecz strony powodowej tytułem przyłączenia ich nieruchomości do sieci gazowej została wskazana w § 2 ust 2. umowy numer (...) o przyłączenie do sieci gazowej z 27 kwietnia 2012, przy uwzględnieniu, że przyłączenie nie spełnia kryteriów opłacalności ekonomicznej. Do opłaty w wysokości 29.458,31 zł netto doliczony miał zostać podatek od towarów i usług.

Pozwani wywodzili, że modyfikacja wysokości opłaty przyłączeniowej wynikała z aneksu do umowy z 06 maja 2013, sporządzonego przez stronę pozwaną. Należało jednak zważyć, że do aneksu załączone było pismo przewodnie, którym strona powodowa zawiadomiła o przesłaniu projektu aneksu oraz wskazała, że zmiany w umowie wynikają z zakwestionowania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niektórych postanowień tej umowy. Zaproponowany aneks, zgodnie z pismem przewodnim, zmienił lub usunął postanowienia związane z: terminem przyłączenia i możliwością jego przesunięcia z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych, podatkiem VAT (poprzez określenie stawki na dzień zawarcia umowy) doliczonym do opłaty przyłączeniowej, uznaniem doręczenia korespondencji bez posiadanego potwierdzenia jej odbioru. Natomiast sama treść aneksu z 06 maja 2013 wskazywała, iż § 2 ust. 2 umowy z 27 kwietnia 2012 otrzymuje brzmienie: (...) Opłata za przyłączenie wynosi (..) 2.009, 73 zł (słownie: dwa tysiące dziewięć złotych 73/100 grosze) w tym opłata netto 1.633,93 zł (słownie: tysiąc sześćset trzydzieści trzy złote dziewięćdziesiąt trzy grosze) oraz podatek VAT 23% (słownie: trzysta siedemdziesiąt pięć złotych 80/100 grosze)(...). Podkreślić należy, iż pismo przewodnie w sposób wyraźny wskazywało na zakres zmian, których zamierzała dokonać strona powodowa, natomiast zmiana wysokości opłaty przesyłowej nie została w nim wskazana. Przyczyny omyłki zostały w sposób szeroki zaprezentowane przez świadka I. Z., będącą pracownikiem strony powodowej. Wyjaśniła ona, że po zakwestionowaniu przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów niektórych postanowień umów zawieranych z klientami, strona powodowa została zobowiązana do ich modyfikacji. Aneksy do umów dla 1.200 klientów generowane były przez system obsługujący stronę powodową, który automatycznie umieszczał w treści aneksu opłatę przyłączeniową w wysokości podstawowej, tj. 2009,73 zł. Program generujący aneksy nie uwzględnił natomiast, że z pozwany umowę o przyłączenie zawarto na odmiennych warunkach finansowych, tj. nie uwzględnił, że umowa przewidywała obowiązek poniesienia przez nich dodatkowej opłaty, ponad kwotę standardowej opłaty przyłączeniowej. Zawarcie w aneksie z 06 maja 2013 opłaty przyłączeniowej w niższej, podstawowej wysokości nie było więc zamiarem strony powodowej, nie wynikało także - wbrew twierdzeniom pozwanych - z woli miarkowania opłaty przyłączeniowej, ani chęci naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki w spełnieniu zobowiązania, lecz stanowiło omyłkę wynikającą z błędu programu komputerowego, którym posługiwała się strona powodowa oraz błędu pracownika, który nieprawidłowości tej nie zauważył.

O pomyłce strony powodowej w spornej kwestii świadczy także to, że niezwłocznie po wykryciu błędu poinformowała pozwanych, że za wiążące uważa postanowienia umowy z 27 kwietnia 2012.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności oraz przeprowadzone w toku postępowania dowody, Sąd uznał, że zamiarem strony powodowej nie była zmiana postanowień umowy z 27 kwietnia 2012 w zakresie wysokości opłaty za przyłączenie i z tego względu postanowienie aneksu z 06 maja 2013 w zakresie wysokości opłaty przesyłowej nie jest dla stron wiążące.

Pozwani natomiast w prezentowanym przez siebie stanowisku wyrażali pogląd, że skoro to strona powodowa sporządziła aneks z 06 maja 2013 i został on przez nich zaakceptowany, podpisany i odesłany stronie powodowej, to jego wszystkie postanowienia są dla stron postępowania wiążące.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. obowiązek przedstawienia dowodów ciąży na stronach. Natomiast według z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, spoczywa na tej stronie, która z faktów

tych wywodzi skutki prawne. W ocenie Sądu, dowody zaoferowane przez stronę powodową w sposób wystarczający wykazywały, iż modyfikacja wysokości opłaty przyłączeniowej aneksem z 06 maja 2013 była wynikiem błędu i pomyłki, z pewnością nie była rezultatem zamierzonych i celowych działań strony powodowej. Pozwani z kolei nie wykazali, aby zamiarem strony powodowej było miarkowanie opłaty przyłączeniowej, czemu strona powodowa konsekwentnie zaprzeczała zarówno w korespondencji przedprocesowej, jak w toku niniejszego postępowania.

Strona, która nie wykazuje inicjatywy dowodowej powinna się liczyć z mogącymi wystąpić ujemnymi sankcjami, nawet w postaci niekorzystnego dla tej strony wyniku procesu. Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 18 stycznia 2012 roku sygn. akt I ACa 1320/11). Pozwani nie wywiązali się z tak zakreślonego obowiązku, bowiem nie przedstawili żadnych dowodów dla wykazania zasadności swego stanowiska w przedmiocie wiążącego charakteru aneksu z 06 maja 2013.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, że powództwo jest zasadne w zakresie żądania zasądzenia wskazanej w pozwie sumy pieniężnej, stanowiącej różnicę pomiędzy należnością wskazaną w fakturze VAT a uiszczoną przez pozwanych. Przy czym świadczenie to jako podzielne należało zasądzić od pozwanych w częściach równych, tj. od każdego z pozwanych zasądzono kwotę po 11.323,32 zł, co znalazło swój wyraz w punktach I. do III. sentencji wyroku.

Strona powodowa, pomimo wyraźnego zaoponowania przez pozwanych węzłowi solidarności, nie zaoferowała stosownego materiału dowodowego, z którego owa solidarność bierna by wynikała, a niewątpliwie to na stronie powodowej z mocy brzmienia art. 6 k.c. i 232 k.p.c. spoczywał ów ciężar dowodowy. Jak stanowi natomiast przepis art. 369 k.c. zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub z czynności prawnej. O istnieniu zatem solidarności przesądza bądź to ustawa bądź też wola stron danej czynności prawnej. Na gruncie cytowanego przepisu stwierdzić należy, iż solidarność nie może być domniemywana. Strona powodowa wywodziła, iż pozwani odpowiadają za zadłużenie z uwagi na fakt zawarcia przez nich jednej umowy o przyłączenie do sieci gazowej. Twierdzenie strony powodowej było błędne i nie znajdowało żadnego uzasadnienia. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało także istnienia po stronie pozwanej solidarności wynikającej z umowy.

Odnosząc się do odsetek za opóźnienie, zauważyć należy, iż zgodnie z art. 481 § 1 k.c. dłużnik opóźniający się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego jest zobowiązany do uiszczenia odsetek za czas opóźnienia. W braku określenia przez umowę stron stopy procentowej obowiązują odsetki ustawowe – art. 481 § 2 k.c. Opóźnienie się w spełnieniu świadczenia powstaje, jeżeli dłużnik nie spełnia go w czasie właściwym. Strony ustaliły, że klient po wykonaniu umowy przyłączenia przez Operatora zobowiązuje się zapłacić opłatę przyłączeniową w terminie 14 dni od daty doręczenia faktury VAT na rachunek bankowy w niej wskazany z powołaniem się na numer faktury i nr umowy (§ 2 ust. 4 umowy z 27 kwietnia 2012). Strona powodowa doręczyła fakturę VAT nr (...) pozwanemu T. M. (1), który potwierdził to podczas przesłuchania, a co wynika także z treści pisma z 26 września 2013 skierowanego do strony powodowej, gdzie w sposób wyraźny odwołuje się do tego dokumenty. Tym samym Sąd uznał za zasadne żądanie wyrażone w pozwie, tj. zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych w stosunku do pozwanego T. M. (1) od 29 stycznia 2014. Z kolei brak jest dowodów, aby pozwane A. S. i E. B. otrzymały przedmiotową fakturę od strony powodowej. Z tych przyczyn Sąd uznał, iż doręczono im ją dopiero wraz z nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, co nastąpiło 05 sierpnia 2015 w przypadku E. B. oraz 04 sierpnia 2015 w przypadku A. S.. W konsekwencji powyższego, uwzględniając 14-dniowy termin do spełnienia świadczenia od dnia doręczenia faktury Sąd ustalił, że odsetki ustawowe za opóźnienie w stosunku do pozwanej E. B. mogą być naliczane od 20 sierpnia 2015, natomiast wobec pozwanej A. S. od 19 sierpnia 2015. Roszczenie odsetkowe strony powodowej odnoszące się do kwot zasądzonych od pozwanych E. B. i A. S. podlegało więc częściowemu oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie IV. sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punktach V. do VII. sentencji wyroku na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik

uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Sąd uznał, że strona powodowa uległa jedynie nieznaczonej części swojego żądania, dlatego zasądził na jej rzecz od każdego z pozwanych po 1/3 części kosztów procesu poniesionych przez stronę powodową. Na koszty te składały się opłata sądowa od pozwu w wysokości 1.699 zł, kwota 2.400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika ustalona na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł ($4.116 \text{ zł} \times 1/3 = 1.372 \text{ zł}$).